

La setmana

DEL 10 AL 16 DE GENER

FONT ROMEU
Al forn Solar d'Odeillo. Exposició audiovisual sobre el medi ambient i la protecció del planeta.

LLEIDA
Fins el dia 17. A la sala d'exposicions de l'Ajuntament. "Les dones fan història". Fotografies. Informació al 973-56 50 02.

VALENCIA
Dia 11. 20.15h. Sala A del Palau de la Música. Carles Santos presenta *cranc És un crànc*, amb el grup instrumental de València.

TORTOSA
Divendres 14. Control de la 15a etapa del Ral·li París-Dakar-París, que travessarà tots els Països Catalans continentals.

PALMA
Dissabte 15. A s'Antic Escorxador. Segon Congrés dels Joves d'Esquerra Nacionalista-PSM. Informació 971-72 14 14.

CANALS
Diumenge 16. 9 de la nit. A la Plaça de l'Església. Cremada de la foguera en honor de sant Antoni. Aquest és l'acte central de les festes.

PETREU
Divendres 14. 20.30h. Al saló d'actes de la Caixa de Crèdit. Xerrada de J. V. Marquès: "El nostre cos com a cos del delictes".

SA POBLA
Del 9 al 17, festes de sant Antoni. Diumenge 16, revetlla, amb els tradicionals foguerons.

TAVERNES DE LA VALLDIGNA
Divendres 14. El Teatre de la Resistència presenta *Opus Primun: un conte de guerra*.

ILLA DE TET
Al Vell Hospici. Exposició "La Catalunya Barroca". Tancat els dimarts. Telèfon d'informació 68 84 83 96.

SABADELL
Del 8 al 16 de gener. 11a Setmana del Cavall a Can Borràs.

REUS
Dies 14, 15 i 16. Al Teatre Fortuny. Representacions de "La Senyora Florentina i el seu amor Homer" de Mercè Rodoreda.

MOSCOU
Dimecres 12. Constitució del nou parlament rus. Jirinovski intentarà capitalitzar-ne els vots.

MUNIC
Fins el 16 de gener. A la Kunsthalle der Hypo-Kulturstiftung. Exposició de pintura noruega "Terra d'Hivern".

GLASGOW
Del 9 al 23 de gener. Al Royal Concert Hall. Festival de música celta. Informació 41 227 55 11.

GINEBRA
Fins el 14 de març. Museu de la Creu Roja. "Imatges contra la sida". Pòsters de Micheline Jacques.

ROMA
Dimarts 11. Votació de confiança del Govern al Parlament. Si fracassa es podrien convocar eleccions avançades.

PARÍS I CARDIFF
Dissabte 15. Primers partits del torneig de rugby de les Cinc Nacions. França-Irlanda i Gal·les -Escòcia.

Les granotes han perdut el rei

Fabià Estapé ens respon la pregunta més formulada els últims dies arreu de l'estat espanyol: qui era i qui és Mario Conde?

A bans, força abans, es deia, en una situació en què maldaven per aixecar el cap els éssers que demanaven sentir el fuet de l'amo, que una granota no massa diferent de les altres es posà a comandar la tribu. Més o menys, i dins del món bancari espanyol, sense ensurts visibles des del gran nyap del visionari José María Ruiz-Mateos, també marquès d'Olivara, devers l'aniversari del cop d'estat del tinent-coronel Antonio Tejero Molina, un bon 23 de febrer de 1983, encara amb el pap ple de la gran victòria socialista en les eleccions del 28 d'octubre de 1982, un home xerrameca (el defecte en tot cas se li ha empitjorat) desafiava el poder de Miguel Boyer, ministre d'Economia i Finances, l'home que, com diria el seu successor Carlos Solchaga Catalán, es perdria la "reactivación económica por una mujer". El frec-a-frec va ser curt. El decret-llei del 23 de febrer de 1983 deixava el marquès d'Olivara a la misèria: bé una misèria relativa, que li permetria anunciar carrinclons a la TV, comprar la majoria de les accions del Rayo Vallecano i demanar preu per les del Levante.

Ara la història és d'una altra mena. No hi ha hagut desafiament: en realitat s'ha tractat d'una "mort anunciada", com van dir alguns mitjans de comunicació no participats per Banesto. Ja ho veuen: el 28 de desembre del 1993, diada dels Sants Innocents, es feia saber al món que el Banc d'Espanya decidia la intervenció de Banesto, el cinquè dels bancs privats espanyols per volum de dipòsits. Amb la intervenció, i contrariant la veu majoritària dels auditors i miradors de TV5, "tu pantalla amiga", que feien de Mario Conde el més eminent empresari espanyol de l'any 1993, venia —i no pas com una simple cirera que remata el pastís— la destitució del consell d'admi-

nistració (80 milions anyals pel cap baix) i, per tant, la fulminació de Mario Conde.

Ara, a tot arreu, la pregunta del milió és aquesta: qui era i qui és Mario Conde? Per començar, diré que es tracta

Mario Conde. La seva destitució ha desfermat les crítiques a la gestió de Banesto.

d'un fill de funcionari nascut a Tui (Galícia) l'any 1939. Cursa estudis de dret a la pretesa Universitat de Deusto, regida amb èxit —mesurat per les peles que guanyen; els nombres manen— pels pares jesuïtes. Aquest home, que tenia i té *le physique du rôle*, va orientar les seves ambicions cap al selecte cos d'advocats de l'estat. Tothom es va fer creus de la brillantor dels seus exercicis d'oposicions, una brillantor que es podia comparar avantatjosament amb la gomina, d'importació italiana, que donava lluentor a la seva ala de corb. No va fer gaires coses en les primeres feines d'advocat de l'estat: com molts altres membres del cos, va provar l'exercici lliure; i poc després va tenir la gran sort de trobar-se

amb un home de calers: Juan Avelló, per compte del qual féu la gran venda d'Antibióticos als italians. Tot això amb el propòsit d'anar comprant accions de Banesto, el banc que el jove Conde i Conde tenia entre cella i cella. Quan es

ARXIU

produí la crisi de Banesto, les velles famílies es van trobar que el seus blasons no anaven acompanyats dels calers suficients. Va caure com un llamp l'opa llançada pel Banc de Bilbao, de la mà del gran estrateg de les fusions bancàries, José Ángel Sánchez Asiain. Recordin que, en aquell moment, s'oferien 5.000 pessetes per acció de Banesto; l'última cotització en Borsa les situa a 1.950.

La crisi de Banesto, ja en les mans solitàries de Mario Conde, si bé amb la presència al consell de dos catedràtics d'Economia: Paulina Beato i Antonio Torreto, era el producte directe de les idees de Conde i del conseller-delegat Juan Belloso (home vist amb simpatia pels "guerristes", però que va plegar fa prop d'un any, quan era evident que la política "d'expansió a tot preu" era una solemne bestiesa); doncs bé,

com deia, la crisi es va traduir en la venda de "las perles de la Corona", i en tocs d'atenció successius del Banc d'Espanya, que inspeccionava, com més va més sovint, can Banesto. Acabada —i prou llarga que va ser— la paciència del banc emissor, es diu que Ángel Rojo mateix va dir a Mario Conde que si no feia el pla d'ajustament necessari els l'hauria de fer ell. Res no va ser suficient; ni tan sols l'operació d'ampliació ("la más grande de la historia de la Banca española") amb el banc nord-americà J. P. Morgan.

I la fi va arribar, com he dit més amunt, el dia dels Sants Innocents. L'home que un rector amb tant de "nas" com Gustavo Villapalos va fer doctor "Dine-

ris Causa" de la Complutense –símbol de la cultura del *pelotazo* i de les ànsies televisives dels parroquians de TV5–, sembla que encara el va prevenir de la greu amenaça de l'expedient administratiu que avui li obre el Banc d'Espanya i

que li pot costar cinc milions de pessetes.

La història, vulguin o no vulguin, té moral. Heus ací la carrera ràpida d'un galifardeu, que va començar perdonant el "forat" que Javier de la Rosa Martí

havia deixat a la Garriga-Nogués (més de 100.000 milions de pessetes) i que, també sota l'embriaguesa de l'èxit, deixà de reclamar els deutes pendents per la fusió del Banc Coca. I ara, a ell, qui el perdonarà?
Fabià Estapé

La revolta dels damnificats pel miracle mexicà

Segons Antoni Castel, la revolta camperola que sacseja Mèxic és una resposta lògica a un model econòmic que, un cop més, no compta amb els més pobres.

Un grapat de rebels li han xafat la festa al pobre president Carlos Salinas de Gortari. Vet aquí que uns quants guerrillers, que invocaven les essències més pures de la revolució mexicana, han desafiat les institucions d'un dels estats més estables d'Amèrica i han recordat que en aquest Mèxic que enlluerna els economistes amb les elevades xifres de creixements existeix encara la misèria, la injustícia i es menysprea el món indígena.

A diferència de la contestació universitària de l'any 1968, anihilada amb la matança de Tlaltelolco, la revolta de Chiapas es reconeix camperola i arbitrària, i recupera els ideals del moviment insurgent que va dirigir Emiliano Zapata a Morelos. És una resposta contundent contra els intents modernitzadors de Salinas,

la corrupció del règim sustentat en el partit únic, especialment en les zones rurals, la violència dels terratinents que superaren la revolució i la reforma agrària de Lázaro Cárdenas i els excessos continuats de l'exèrcit contra la desprotegida població indígena.

Els universitaris de fa 25 anys segura-

ment que estarien satisfets amb Salinas, un tecnòcrata honrat i valent que ha estat capaç d'enfrontar-se als notables més cavernícoles del Partit Revolucionari Institucional (PRI) –empresonà l'imprescindible líder sindical La Quinta–, de frenar les corrupteles, de respectar l'oposició, restablir les relacions amb el Vaticà, reactivar una economia paralitzada per les indecisions del seu predecessor, Miguel de la Madrid, i associar Mèxic amb Canadà i els Estats Units en l'ambiciós Tractat de Lliure Comerç (TLC, també conegut per Nafta). Salinas és, doncs, l'antítesi de Gustavo Díaz Ordaz, l'obscur president que acceptà el consell del seu ministre Luis Echevarría de liquidar la protesta universitària de 1968 amb les armes per salvar els Jocs Olímpics. Com a premi, el botxí Echevarría fou designat el *tapado* per succeir Díaz Ordaz a la presidència.

En cridar "Terra i llibertat", la consigna que Zapata escampà entre els explotats camperols de Morelos, els rebels de Chiapas demostren que se senten fidels als postulats igualitaris de la revolució mexicana (1911-1920), traïda per oportunistes, recuperada per Cárdenas i segrestada pel PRI. No deixa de ser una ironia que el règim que es presenta com hereu del vast moviment popular que dirigien, amb més o menys fortuna, Pancho Villa, Zapata i el general Álvaro Obregón combatéixi la rebel·lió del comandant Marcos, qui reclama el mateix que reclamaven els lúcids líders d'aquella revolució que espantà les noves oligarquies americanes i inquietà especialment el veí del nord.

La revolta, però, ha trencat l'encantament. Mèxic no és la terra promesa, com

